

SPIS TREŚCI

Stówó wstępne	13
Przedmowa do czwartego wydania	15
Wykaz skrótów	17
Rozdział I	
Zagadnienia ogólne	19
1. Pojęcie prawa międzynarodowego	19
1.1. Definicja prawa międzynarodowego	19
1.2. Prawo międzynarodowe publiczne a prawo międzynarodowe prywatne	21
1.3. Nazwa prawa międzynarodowego	22
2. Funkcje (przedmiot) prawa międzynarodowego	23
3. Stosunki międzynarodowe, czyli obrót międzynarodowy	25
4. Cechy charakterystyczne prawa międzynarodowego	27
4.1. Uwagi ogólne	27
4.2. Tworzenie prawa międzynarodowego (brak ustawodawcy)	27
4.3. Przymus w prawie międzynarodowym (brak zorganizowanego aparatu przymusu)	28
4.4. Brak obowiązkowego sądownictwa międzynarodowego	30
4.5. Stosowanie prawa międzynarodowego i jego moc wiążąca	30
5. Struktura i charakter norm współczesnego prawa międzynarodowego	31
6. Prawo międzynarodowe a prawo wewnętrzne. Stosowanie prawa międzynarodowego wewnątrz państwa	34
6.1. Uwagi ogólne	34
6.2. Dualizm i monizm	35
6.3. Obowiązek dostosowania prawa wewnętrznego do prawa międzynarodowego	37
6.4. Sposoby harmonizacji prawa wewnętrznego z międzynarodowymi zobowiązaniami	38
6.5. Miejsce prawa wewnętrznego w stosunkach międzynarodowych	41
6.6. Komplementarność wewnętrznego i międzynarodowego porządku prawnego	43

Rozdział II

Rozwój prawa międzynarodowego	45
1. Uwagi ogólne	45
2. Początki prawa międzynarodowego	46
3. Ukształtowanie systemu prawa międzynarodowego	47
4. Prawo międzynarodowe w okresie kapitalizmu	49
5. Okres współistnienia państw o różnych ustrojach społeczno-politycznych	54
5.1. Okres międzywojenny i druga wojna światowa	54
5.2. Okres po drugiej wojnie światowej	59

Rozdział III

Źródła prawa międzynarodowego	69
1. Pojęcie źródeł prawa międzynarodowego	69
1.1. Różne znaczenia tego terminu	69
1.2. Artykuł 38 Statutu Międzynarodowego Trybunału Sprawiedliwości a źródła prawa międzynarodowego	70
1.3. Współczesne źródła prawa międzynarodowego	73
1.4. Środki pomocnicze do stwierdzania istnienia norm prawa międzynarodowego	74
2. Umowa międzynarodowa	76
2.1. Uwagi ogólne	76
2.2. Zawieranie umów międzynarodowych	83
2.3. Obowiązki umowy międzynarodowej. Ważność	90
2.4. Zakres czasowy obowiązywania i stosowania umowy międzynarodowej (od kiedy do kiedy)	94
2.5. Zakres podmiotowy obowiązywania umowy międzynarodowej (kogo umowa międzynarodowa obowiązuje)	101
2.6. Zakres terytorialny obowiązywania i stosowania umowy międzynarodowej	103
2.7. Zakres rzeczowy (przedmiotowy) obowiązywania umowy międzynarodowej. Zastrzeżenia	104
2.8. Interpretacja (wykładnia) umowy międzynarodowej	106
3. Prawo zwyczajowe	110
4. Uchwały prawotwórcze (normatywne) organizacji międzynarodowych	121
5. Kodyfikacja prawa międzynarodowego	126

Rozdział IV

Podmioty prawa międzynarodowego	131
1. Uwagi ogólne	131
2. Państwo	134
2.1. Pojęcie i istota państwa	134
2.2. Powstanie i upadek państwa	137
2.3. Ciągłość (identyczność) i sukcesja państw	141
3. Państwo w stosunkach międzynarodowych	144
3.1. Suwerenność i kompetencja własna państw	144
3.2. Zasada nieinterwencji	147
3.3. Równość państw i ich immunitet jurysdykcyjny	149

4. Rodzaje państw.....	152
4.1. Państwa jednolite i złożone.....	152
4.2. Państwa śródlądowe, państwa o niekorzystnym położeniu geograficznym i państwa archipelagowe.....	153
4.3. Państwa trwale neutralne.....	154
5. Podmioty prawa międzynarodowego inne niż państwa.....	156
6. Uznanie międzynarodowe.....	167

Rozdział V

Stosunki, zdarzenia i akty (czynności) prawnomiędzynarodowe.....	175
1. Stosunki prawnomiędzynarodowe.....	175
2. Zdarzenia prawnomiędzynarodowe.....	176
3. Akty (czynności) prawnomiędzynarodowe.....	177
4. Akty jednostronne państw.....	184

Rozdział VI

Odpowiedzialność międzynarodowa.....	189
1. Uwagi ogólne.....	189
2. Odpowiedzialność państwa.....	191
3. Odpowiedzialność jednostek.....	195

Rozdział VII

Terytorium.....	199
1. Uwagi ogólne.....	199
2. Terytorium państwowe.....	200
3. Zwierzchnictwo terytorialne.....	202
4. Szczególne ograniczenia zwierzchnictwa terytorialnego.....	204
5. Nabycie terytorium państwowego.....	206
5.1. Nabycie pierwotne.....	206
5.2. Nabycie pochodne.....	208
5.3. Zmiany terytorialne a obywatelstwo ludności.....	209
5.4. Zakaz użycia siły i prawo narodów do samostanowienia a zmiany terytorialne.....	210
6. Granice.....	211
6.1. Uwagi ogólne.....	211
6.2. Granice Polski.....	214
7. Rzeki.....	217
8. Obszary podbiegunowe.....	220

Rozdział VIII

Międzynarodowe prawo morza.....	223
1. Uwagi ogólne.....	223
2. Obszary morskie - klasyfikacja.....	225
3. Statki morskie.....	227
4. Morskie wody wewnętrzne.....	232
5. Wody archipelagowe.....	235

6. Morze terytorialne.....	236
7. Morska strefa przyległa.....	240
8. Strefa wyłącznego rybołówstwa.....	241
9. Szelf kontynentalny.....	242
10. Strefa ekonomiczna.....	244
11. Morze pełne.....	246
12. Dno mórz i oceanów poza granicami jurysdykcji państwowej.....	253
13. Cieśniny i kanały morskie.....	254
13.1. Cieśniny.....	254
13.2. Kanały morskie.....	257
14. Współpraca międzynarodowa w dziedzinie korzystania z obszarów morskich i ochrony środowiska morskiego.....	258
 Rozdział IX	
Międzynarodowe prawo lotnicze i kosmiczne.....	263
1. Uwagi ogólne.....	263
2. Przestrzeń powietrzna.....	265
3. Statki powietrzne.....	267
4. Międzynarodowa żegluga powietrzna.....	270
5. Prawo kosmiczne.....	273
 Rozdział X	
Ludność państwa.....	279
1. Uwagi ogólne.....	279
2. Obywatelstwo.....	280
3. Traktowanie cudzoziemców.....	286
4. Międzynarodowy ruch osobowy.....	288
5. Ekstradycja i azyl.....	290
6. Ochrona grup ludzkich i praw człowieka.....	293
7. Uchodźcy.....	297
 Rozdział XI	
Prawo dyplomatyczne i konsularne.....	299
1. Uwagi ogólne.....	299
2. Stosunki i służba dyplomatyczna.....	300
2.1. Źródła prawa dyplomatycznego.....	300
2.2. Ustanowienie i utrzymywanie stosunków dyplomatycznych.....	302
2.3. Funkcje misji dyplomatycznej.....	302
2.4. Członkowie misji dyplomatycznej.....	304
2.5. Przywileje i immunitety dyplomatyczne.....	309
2.6. Treść (zakres przedmiotowy) przywilejów i immunitetów dyplomatycznych.....	311
2.7. Osoby korzystające z przywilejów i immunitetów dyplomatycznych (zakres podmiotowy).....	313
2.8. Zakres czasowy obowiązywania przywilejów i immunitetów.....	314
2.9. Zakres terytorialny obowiązywania przywilejów i immunitetów.....	314

2.10. Obowiązek członków misji wobec państwa przyjmującego	315
2.11. Pomieszczenia misji dyplomatycznej	315
2.12. Misje specjalne	316
3. Stosunki i służba konsularna	317
3.1. Źródła prawa konsularnego	317
3.2. Ustanowienie i utrzymywanie stosunków konsularnych	318
3.3. Funkcje konsularne	319
3.4. Członkowie urzędu konsularnego	321
3.5. Przywileje i immunitety konsularne	322
3.6. Treść (zakres przedmiotowy) przywilejów i immunitetów konsularnych	323
3.7. Osoby korzystające z przywilejów i immunitetów konsularnych	324
3.8. Zakres czasowy obowiązywania przywilejów i immunitetów konsularnych	325
3.9. Zakres terytorialny obowiązywania przywilejów i immunitetów konsularnych	325
3.10. Pomieszczenia i archiwa konsularne	325

Rozdział XII

Organizacje międzynarodowe	327
1. Uwagi ogólne	327
2. Organizacja Narodów Zjednoczonych	338
2.1. Podstawy prawne i istota ONZ	338
2.2. Członkostwo w ONZ	341
2.3. Cele i zasady ONZ	343
2.4. Struktura organizacyjna ONZ	345
2.5. Zgromadzenie Ogólne	346
2.6. Rada Bezpieczeństwa	349
2.7. Rada Gospodarcza i Społeczna	352
2.8. Rada Powiernicza	353
2.9. Sekretariat	354
2.10. Misje pokojowe	355
2.11. Działalność ONZ	356
3. Organizacje wyspecjalizowane	358
4. Organizacje regionalne	359
4.1. Organizacja Państw Amerykańskich	359
4.2. Liga Państw Arabskich	360
4.3. Unia Afrykańska	361
5. Organizacje wojskowe	362
5.1. Karta Narodów Zjednoczonych a przymierza	362
5.2. Pakt Północnoatlantycki	363
6. Rada Europy	364
7. Organizacja Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie (OBWE)	366

Rozdział XIII

Umowy i organizacje gospodarcze	369
1. Uwagi ogólne	369
2. Dwustronne umowy gospodarcze	370

3. Organizacje gospodarcze	374
3.1. Rola ONZ w rozwiązywaniu problemów gospodarczych	374
3.2. Układ Ogólny w sprawie Taryf Celnych i Handlu	375
3.3. Światowa Organizacja Handlu	377
3.4. Międzynarodowy Fundusz Walutowy	378
3.5. Międzynarodowy Bank Odbudowy i Rozwoju	380

Rozdział XIV

Załatwianie sporów międzynarodowych	383
1. Uwagi ogólne	383
2. Rokowania (negocjacje)	387
3. Dobre usługi i pośrednictwo (mediacja)	387
4. Komisje śledcze	389
5. Koncyliacja	390
6. Postępowanie przed organami Narodów Zjednoczonych	391
7. Arbitraż (sądownictwo polubowne)	393
8. Sądownictwo międzynarodowe	396
8.1. Uwagi ogólne	396
8.2. Stały Trybunał Sprawiedliwości Międzynarodowej	397
8.3. Międzynarodowy Trybunał Sprawiedliwości	397
8.4. Międzynarodowy Trybunał Karny	405
8.5. Międzynarodowy Trybunał Prawa Morza	407
9. Środki odwetowe	407

Rozdział XV

Prawo przeciwwojenne	411
1. Uwagi ogólne	411
2. Zakaz agresji	411
3. Definicja agresji	415
4. Bezpieczeństwo zbiorowe	418

Rozdział XVI

Prawo konfliktów zbrojnych	425
1. Uwagi ogólne	425
1.1. Pojęcie wojny i konfliktu zbrojnego	425
1.2. Pojęcie prawa wojennego i jego obowiązywanie	426
1.3. Stosowanie prawa wojennego w konfliktach zbrojnych niemających charakteru międzynarodowego	428
1.4. Źródła prawa wojennego	429
1.5. Obszar wojny i teatr wojny	431
2. Początek wojny	432
3. Wojna lądowa	433
3.1. Siły zbrojne - skład	433
3.2. Kroki nieprzyjacielskie	435
3.3. Ochrona ofiar wojny	438
3.4. Okupacja wojenna	441

4. Wojna morska.....	444
4.1. Uwagi ogólne.....	444
4.2. Morskie siły zbrojne.....	444
4.3. Akty walki.....	445
4.4. Ochrona chorych, rannych i rozbitków.....	446
4.5. Akty wrogie.....	446
5. Wojna powietrzna.....	448
5.1. Uwagi ogólne.....	448
5.2. Siły zbrojne.....	448
5.3. Akty walki.....	449
6. Zakończenie wojny.....	450
7. Neutralność w wojnie.....	452
Materiały do poznania prawa międzynarodowego.....	455